

STY:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 (hankeluettelo) muuttamisesta

Lausunto on annettu lausuntopalvelu.fi:ssä, jossa on vastattu alla oleviin kohtiin.

YLEISTÄ

1. Onko teillä hankeluettelon muuttamiseen liittyvää yleistä sanottavaa?
Suomen Tuulivoimayhdistys (STY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain hankeluettelon (liite 1) muuttamisesta. STY pitää hyvänä, että hankeluettelo ajantasaistetaan. Erityisesti tuulivoimahankkeen kokonaistehoon perustuva raja on kaivannut päivitystä tuulivoimaloiden tehon kasvaessa ja tuulivoimateknologian jatkaessa kehitystään.
2. Onko teillä muuta lausuttavaa luonnoksesta hallituksen esitykseksi?
Siirtymäsäännös on linjattu siten, että hankeluettelon muutos ei vaikuta jo annettuihin YVA-soveltamispäätöksiin tai käynnistettyihin YVA-menettelyihin. STY pitää linjausta perusteltuna.

Tuulivoimaa koskevia yksittäistapauksia koskevia päätöksiä on tehty vuosina 2011–2015 noin 110 kappaletta, joista 30 edellytettiin YVA-menettelyä. Koska YVA-rajat ovat selkeät, tulisi tapauskohtainen YVA-menettelyn soveltamispäätös tehdä vain erittäin painavista syistä, eli ainoastaan silloin, kun hankkeella voidaan perustellusti odottaa olevan merkittäviä ympäristövaikutuksia. Koska valtaosassa tuulivoimahankkeista YVA-menettelyssä ei ole havaittu merkittäviä ympäristövaikutuksia, ei tuulivoimahankkeilta pääsääntöisesti tule edellyttää YVA-menettelyä YVA-rajan alittavissa yksittäistapauksissa. Lisäksi STY esittää, että lakiin kirjataan YVA-tarveharkinnalle maksimikesto. Pitkä YVA-tarveharkinta viivästyttää hankkeiden etenemistä turhaan.

NÄKEMYKSENNE HANKELUETTELOON ALAKOHDISTA

7. Energian tuotanto
Suomen Tuulivoimayhdistys esittää, että tuulivoimaloiden kohdalla YVA-menettelyn rajana pidetään ainoastaan voimaloiden lukumäärää ja tehorajasta luovutaan. Tuulivoiman merkittävät ympäristövaikutukset rajoittuvat useimmiten muutokseen maisemassa ja äänivaikutuksiin, joista kumpikaan ei riipu voimalan tehosta.

Tuulivoimaloiden maisemavaikutukset riippuvat sekä maisemasta itsestään että voimaloiden napakorkeudesta. Kumpikaan näistä ei ole riippuvainen voimalan tehosta: napakorkeudeltaan 100 tai 150 metriseen torniin voidaan yhtä hyvin asentaa teholtaan esimerkiksi 2,3 MW:n kuin 4,6 MW:n tuulivoimala.

Myöskään tuulivoimalan lähtöäänentaso ei riipu voimalan tehosta. Teknologiakehityksen myötä tuulivoimaloiden lähtöäänentasot ovat pysyneet suunnilleen samana tai jopa laskeneet voimaloiden tehon kasvaessa. Koska tuulivoimaa rakennetaan Keski-Euroopassa hyvinkin lähelle asutusta, on voimalavalmistajilla jatkossakin paine pitää kehitys samana: voimalan hiljaisuus on myyntivaltti tuulivoima-alalla. Oletuksena siten on, että tuulivoimaloiden lähtöäänentasot eivät nouse

tulevaisuudessakaan voimaloiden teho kasvusta huolimatta. Nimellistehon kasvu ei myöskään välillisesti lisää melun haittavaikutuksia ympäristössä, toisin kuin hallituksen esityksen sivulla 27 esitetään.

Verrattuna muihin YVA-menettelyn piirissä oleviin hanketyyppeihin, tuulivoimaa kohdellaan hyvin epätasa-arvoisesti: tuulivoiman hankeraja ei ole mitenkään yhteismitallinen muiden YVA-hankeluettelossa olevien hankkeiden kanssa. Tuulivoimalla on paljon positiivisia ympäristövaikutuksia, kuten energiantuotannon hiukkas- ja ilmastovaikutusten vähentäminen. Siltikin tuulivoimalle YVA-asetukseen esitetty tehoraja on erittäin alhainen verrattuna muihin menettelyn piirissä oleviin hankkeisiin.

YVA hankeluettelo on ominaisuudeltaan hyvin jäykkä, eikä se seuraa tehokkaasti teknologian kehitystä. Päivityksen hitaus johtaa herkästi siihen, että ympäristövaikutuksiltaan yhä pienemmistä hankkeista joudutaan käynnistämään YVA-menettely. YVA-menettelyssä on lisäksi olemassa vain yhdenlainen harkinnanvaraisuus: YVA-menettelyn soveltaminen hankkeisiin, jotka alittavat YVA-hankeluettelon kokorajat. Luetteloon kuuluvien hankkeiden osalta viranomaisen ei voi tehdä tarveharkintaa. Tästä syystä YVA-rajat tulee miettiä huolellisesti ja rajojen tulee olla hyvin perusteltuja. Tuulivoimateknologia kehittyy valtavaa vauhtia ja voimaloiden tehot kasvavat. On erittäin valitettavaa, mikäli tuulivoimaloille määritetään nykyteknologian mukainen tehoraja, joka vanhenee mahdollisesti muutamassa vuodessa. Mikäli tehoraja halutaan säilyttää siksi, että pelätään rajan poistamisen lisäävän viranomaistyötä (eli että tehdään YVA-tarveharkinnassa päätös YVA:n tarpeellisuudesta kaikille yli 30 MW tuulipuistoille), tulisi rajaa nostaa huomattavasti nyt ehdotetusta 45 MW:sta. Tällä hetkellä suunnittelussa olevissa hankkeissa puhutaan pääasiassa 4-5 MW tuulivoimaloista, mutta myöskään siitä tehokkaampien voimaloiden käyttöönottoa ei pidetä mahdottomana. Jos tehoraja on pakko pitää asetuksessa, STY:n näkökannasta hyvä tehoraja olisi siten 70 MW.

Kynnys YVA-menettelyn aloittamiseksi on korkea etenkin silloin, jos YVA-menettely joudutaan käynnistämään erillisenä prosessina hyvin pitkälle suunnitellulle, jopa valmiiksi kaavoitetulle ja luvitetulle hankkeelle. Mikäli 45 MW:n tehorajaa ei poisteta tai koroteta selkeästi, on riskinä, että Suomessa jää rakentamatta osassa 5-9 voimalan hankkeista osa voimaloista, joiden ympäristövaikutukset on tutkittu jo kaavaprosessissa ja joiden on todettu soveltuvan alueelle. Suomi menettäisi näin pysyvästi potentiaalisia tuulivoima-alueita, jotka on jo todettu soveltuvan tuulivoimalle.